

בעזרת השי"ת

גליון פרשת וירא תשע"ד

יו"ל ע"י מכון והוצאת ספרי

"נקודות הכסף"

שע"י מוסדות

דברי שלום

ע"ש רבינו הרש"ש זיע"א

בראשות הגה"צ רבי יחזקאל בינג שליט"א

רחוב מהרש"ל 11 בני ברק.

טלפון: 03-6196739

דוא"ל: 5798972@gmail.com

אתר: dshalom.org

שבתא טבא וכוט"ס

שיחת מו"ר שליט"א לפרשת וירא

וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ פְּעַת חַיָּה וְהִנֵּה בֵּן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וְשָׂרָה שָׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל
וְהוּא אַחֲרָיו: וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זָקְנִים בָּאִים בַּיָּמִים חֲדָל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֶרְחַ פְּנָשִׁים:
וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרַי בְּלַתִּי הִיְתָה לִי עַדְנָה וְאֲדַנִּי זָקֵן: וַיֹּאמֶר יְדוּד אֶל
אַבְרָהָם לָמָּה זֶה צִחְקָה שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵף אֲמַנָּם אֵלֶּךְ וְאֲנִי זָקְנָתִי: הִיפְלֵא מִיְדוּד דְּבַר
לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ פְּעַת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן:

רש"י הק' מבאר על לשון היפלא - כתרגומו היתכסי וכי שום דבר מופלא ומופרד ומכוסה ממני מלעשות כרצוני:

והנה כשנתבונן בענין שקרא כאן, שהשי"ת מבשר לאברהם אבינו ע"ה שיוולד לו בן, ושרה לא יכולה להאמין מחמת שלא רואה בדרך הטבע כיצד זה יקרא, והשי"ת מוכיח אותה ואומר היפלא מה' דבר, בודאי שאין הדברים כפשוטן לומר ששרה אמנו הצדקת לא האמינה ח"ו שהשי"ת יכול לשנות הכל כרצונו, אלא שכבר ביארו בזה הסה"ק שלא האמינה שהשי"ת ישנה את הטבע עבורה, וא"כ קשה מדוע השי"ת הוכיח אותה. (ועיין בסה"ק באר מים חיים).

ולבאר הענין עפ"י דרכינו שאנו מעוררים תמיד על ענין האמונה, כדאי' בסה"ק שעיקר הנסיונות של האדם הם באמונה, וכל מה שיחזיק אותנו בדורות האחרונים שאנו נמצאים בהם עתה קודם ביאת משיחינו הוא האמונה, וכל מהות האדם בעולמו, ומהלך חייו סובבים המה על האמונה, כד"א בה חבוקק והעמידם על אחת וצדיק באמונתו יחיה. (ראה בהמשך הגליון בדב"ק של רבינו העבודת ישראל מ"ש בענין האמונה), ובעת שהאדם חי באמונה שלימה שכל מה שקורא עמו מאת ה' הוא מונדג מן השמים לטובתו ואין שום בריה שבעולם שתוכל להיטיב עמו או להרע לו אלא הכל הוא מאת ה' וחוזר שוב ושוב על האמונה כמו שאומרים ב"אני מאמין" שהבורא ית"ש הוא בורא ומנהיג לכל הברואים והוא לבדו עשה ועשה ויעשה לכל המעשים, אזי הוא מלא שמחה ואושר לרוב ידיעתו שהכל מאת ה' וא"כ אין לו צפיות ואין לו אכזבות משום דבר וענין שקורא עמו, גם בהצלחות שמצליח מבין שגם הם המה סיבות שסיבב לו השי"ת שיוכל למלאות את תפקידו בעולמו להגדיל ולהאדיר עם הכוחות שקיבל כבוד שמו יתברך.

שבעת שהאדם מבין בכל הפעולות שעושה המה מאת ה', ואין כוחו ועוצם ידו עשו לו את החיל מה שעושה, אזי בכל פעולה שלו שבה חי את האמונה שהיא

מאת ה' ואין לזה כל קשר עם החכמה או הכשרון שלו אלא זה מעשה ה' נטו אזי מתגלה דרך הפעולות שלו כבוד שמים, ולכן מאי נפק"מ לאדם במה שמצליח שאז הוא בנסיון גדול לא לקחת זאת לעצמו ולהתגאות, וכשאינו מצליח הוא בנסיון לא להשבר ולהצטער ולכעוס על פלוני או על אלמוני שעשה לו כך או כך כי גם זה הוא מאת ה' לטובתו ולמענו ללמדו שאינו מסוגל מאומה וצריך הוא על כל צעד ושעל רחמים רבים מאת השי"ת.

ולכן בעת שהאדם חי עם אמונה הוא אדם מאושר ושמח תמיד לגודל הבנתו שאין לו שום כח ומשענת בעולם לא מעצמו ומכחותיו וכשרונותיו ולא מהבריות אלא כל המשענת שלו היא מאת ה', והשי"ת הוא היה הוה ויהיה והוא אב רחמן הדואג ומשפיע ללא גבול לנו בניו ורוצה בכל לב להיטיב לנו רק באופן שיהיה לנו את הכלים והאפשריות לקבל באמת את טובתו ולא תמיד זה מה שהאדם חפץ כי השי"ת יודע מהי טובתו האמיתית.

ולכן האמונה הפשוטה עם התפילות זה הדבר היחיד שיש לו לאדם בעולמו, להתחבר בכל עת וענין עם הבורא ב"ה לקבל כל מצב עם אמונה ותפילה זכה להשי"ת על כל עניניו וצרכיו ואז יכול הוא לפעול אצל השי"ת כל מבוקשו וגם לשנות את הטבע, כי ידוע מה שכ' בסה"ק שלפי הנהגת האדם כך היא ההנהגה שמנהיגים אותו, דבעת שמתנהג בטבע מונהג בטבע, אולם בעת שמתנהג האדם בהנהגה מעל הטבע שלא משגיח בו כלל אלא כל מצב מרים לאמונה ולהרבות כבוד שמים אזי ממשיך על עצמו שיתנהגו עמו ג"כ מעל הטבע.

ולזה שרה אימנו לגודל צדקתה וקדושתה לא האמינה שהשי"ת ישנה עבורה את הטבע, ולזה צחקה בעצמה וכי עבורי השי"ת ישנה את הטבע ולזה אמר השי"ת למה צחקה שרה היפלא מה' דבר, וכדפי' שר"י וכי יש דבר מכוסה ונפרד ממני הלא הכל ממני, וכיון שהיא יודעת זאת וכל מהות החיים שלה הוא כזה להפשיט כל מצב לחיות עם ה' ולדעת שזה ממנו אזי מגיע לה ג"כ הנהגה כזאת של הפשטה מהטבע שתקבל גם היא ישועה מעל הטבע.

וזה הוא לימוד גדול לבני האדם שאל לו לאדם להתיאש ח"ו אפי' שרואה בדרך הטבע שאין לו סכוי ותקוה לקבל את מבוקשו, ואפי' שהיצה"ר שולח לו שליחים שונים שמבארים לו עפ"י כל כללי השכל והרגש שאין לו סיכוי לקבל מה שרוצה שזה לא שייך, לא ישגיח כלל במה שאומרים לו, משום שהנהגה הזאת של שינוי כללי הטבע הוא מוכן לכל בר ישראל הרוצה לטהר לבבו להתדבק בבוראו באמונה חזקה ואמיתית לחיות בכל דבר עם השי"ת אזי מגביה את עצמו להנהגה של מעל הטבע, ומה שהיה אז הוא מה שעכשיו שמי שהולך באמת עם דרך האמונה עד הסוף וחוזר שוב ושוב אלפי פעמים על אמונה, ומחזק את עצמו בכל לב ולא נשבר אזי השי"ת בודאי יעזרו וימשיך עליו את ישועתו אפי' שאין לו שום סיכוי טבעי, כי כל עבודת בר ישראל היא להבין שהטבע הוא לא מציאות אתא סיבה והנהגה היא מאת מסבב כל הסיבות ומי שהולך עם השי"ת עד הסוף השי"ת שמח עמו ועוזרו

ולבסוף לגודל אהבתו עוזרו גם בענינים שלמעלה מהטבע, וזה הנסיון העיקרי היום בדורינו השפל והמבולבל להתלות בכל לב על השי"ת.

השי"ת יזכינו לזה אכי"ר.

ספה"ק זרע קודש

וירא אליו ה' באלוני ממרא כו'.

כתיב (תהלים קיט, צח) מאויבי תחכמי מצותיך כי לעולם היא לי, כי אין לך אויב גדול מהיצר הרע, שאורב לו לאדם במסתרי, ובכל מיני תחבולות בא לשודדו וללחמו, ואינו מתרפה ממלחמתו של אדם אפילו רגע אחד, אפילו כשאדם ישן הוא ער לו ומבקש להחטיאו ברוע הרהוריו ופחים טומן לרגליו, והנה צריך האדם להבין ממלחמות היצר הרע, איך שרוצה לקיים צווי השי"ת שבראו לזה, ואיך עושה פעולותיו ומתחכם לזה ומתנכל לפרוש רשת על האדם להאשימו באשמת גיעוליו, ובכל יום חושב מחשבות עליו להתגולל ולהתנפל על האדם. וזהו שאמר הכתוב מאויבי, הוא היצר הרע שהוא לאדם ראש לכל צורריו והוא אויב גדול לו, מזה תחכמי מצותיך, איך צריך להזהר ולפעול פעולתו מאוד בזהירות וריוזות בעבודתו ית"ש, ויכול האדם להיות בקדושה כ"כ שאפילו בשינה יזכור בו ית"ש ויפחד ויתירא ממנו, וזהו שנאמר כי לעולם היא לי, פירוש מלחמות היצר הרע, ומזה אני לוקח ראייה איך להיות זריז בעבודתו יתברך, כיון שהיצר הרע כ"כ זריז שאין לספר ולשער זריזותו להחטיא את האדם, ומזה תחכמי מצותיך איך להזדרז ולהזהר בהם, והנה עיקר מלחמת היצר הרע הוא לשמור פיו כי שם קל להיצר הרע להחטיאו, וגם החטאים בפה חמורים מאד, על דרך שאמרו ז"ל (ערכין טו ע"ב) שהמספר לשון הרע כאילו עובד עבודה זרה ועובר על גילוי עריות ועל שפיכת דמים, ומחטיאו בלשון הרע ורכילות וליצנות ודברים בטלים וניבול פה, שכל אחד מאלו חמור מאוד, ומאד מאד צריך להזהר האדם לשמור פיו ולשונו, והלואי היה שומר פיו מדבר אסור כמו היצר הרע ששומר פיו להיפך להחטיאו בדבריו, ועוד

צריך שמירה יתירה בברית המעור שמכוון נגד ברית הלשון, שגם שם מתאמץ מאד היצר הרע להחטיאו כי הוא עון חמור עד מאד לפגום בברית קודש ח"ו:

וזהו שנאמר וירא אליו ה' באלוני ממרא, פירוש שאפילו כשהיצר הרע מתחזק עליו להפילו בהמראה ומרד להמרות ולמרוד נגדו ית"ש, גם שם וירא אליו ה' שידבק עצמו בה' כנ"ל, שיבין מזריזות היצר הרע איך לדבק בה' ולהודרו בעבודתו ית"ש, וזהו מרומז בר"ת של וירא אליו יי ב'אלוני מ'מרא הוא מאוי"ב, כנ"ל שזהו שוירא אליו ה' הוא מאויב על דרך מאויבי תחכמי מצותיך, שממלחמת היצר האויב, לומד איך לדבק בו ית"ש. ואמר הכתוב והוא יושב פתח האהל, כי האדם נקרא אוהל לו ית"ש כמו שנאמר (שמות כה, ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, וכתוב (תהלים עח, ס) אוהל שיכן באדם, וזהו שנאמר והוא, קאי על האויב הממרא הנ"ל, יושב בפתח האוהל בפתחי האדם, בפתחי פיו ופתח ברית המעור כנ"ל ששם עיקר כוונת היצר הרע להחטיאו, ולכן ר"ת של ו'הוא י'ושב פ'תח ה'אוהל הוא פיהו, כחום היום, שהיצר הרע מכניס בו חמימות. והנה אם ח"ו תפס אותו היצר הרע בהנ"ל, צריך להתחזק לשוב אליו ית"ש, כי צריך לעבדו ית"ש בג' דברים שהעולם עומד עליהם על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים (אבות פ"א מ"ב), והם נגד מחשבה דיבור מעשה, שהתורה צריך ללמוד כדיבור כמו שנאמר (משלי ד, כב) כי חיים הם למוציאיהם, ואמרו חז"ל (עירובין נד.) למוציאיהם בפה, עבודה אמרו חז"ל (תענית ב.) איזה עבודה שבלב זו תפלה, נמצא שעבודה בחינת מחשבה, גמילות חסדים במעשה, והם נגד מדות ג' אבות, אברהם יצחק ויעקב, אהבה ויראה והתפארות, אהבה בחינת גמילות חסדים, חסד הוא אהבה מדת אברהם, עבודה בלב בחינת יראה מדת יצחק, והתפארות מדת יעקב הוא נגד תורה, שהתורה הוא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם, גם התורה כלולה בי' דברות, ויעקב הוא רומז י' עק"ב, י' דברות שבהם קע"ב תיבות, אותיות יעקב:

והנה אמרו חז"ל (זוה"ק ח"ג מח.) שג' בחינות הם, יש שנקרא אדם הוא מדריגה מעולה, ויש שנקרא איש גם זה מעולה, ויש בחינה שנקרא אנוש, שמורה על שהוא מדריגה פחותה, וזהו שנאמר וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו, שכשרואה אדם שבכל הג' בחינות תורה ועבודה וגמילות חסדים, ומחשבה דיבור ומעשה, ואהבה יראה והתפארות, בכל אחד מג' אלו, הוא בבחינת אנוש מדריגה פחותה, שאין יכול ללמוד ולהתפלל ולעשות גמילות חסדים ומצוות, כי היצר הרע כורה מכשולים תחתיו לבטלו מכל הנ"ל, וכשבא לעשות מצוה או להתפלל מבלבלו בפניות ומחשבות זרות, וזהו שרמז בר"ת של ו'הנה שלשה אינשים נ'צבים עליו הוא ר"ת אנוש, כנ"ל שבכל הג' בחינות הנ"ל הוא בבחינת אנוש, ואמר הכתוב התקנה לאיש הזה, וירא וירץ לקראתם, שילחום מלחמות היצר בזריזות, וזהו וירץ לקראתם, להתנגדות למדות פחותות ומגונות שבו, שעל ידם נקרא בכל ג' בחינות, אנוש, רק רוצה לבטל זה ולוחם לקראתם של כוחות הסטרא אחרא שעושים לו קילקול בג' ענינים הנ"ל, וישתחו ארצה, שעיקר תיקון החטא הוא על ידי הכנעה גדולה, שהשתחויה מורה על הכנעה:

ספר אור לשמים

וירא וירץ לקראתם מפתח האוהל.

כי יש בני אדם שאינם חפיצים במדת אין, ובורחים מהמדה זו, אבל עיקר תענוג של הש"י ב"ה שאדם ידבק עצמו במדת אין ויחפש בעצמו מדה זו. וז"פ וירא וירץ לקראתם, דהיינו שרץ לקראת מדת אין, מפתח האוהל - לא זו שמי שיש לו מדת אין ע"י גדולת הבורא ב"ה אף שמי שיש לו מדת אין ע"י שפלותו דאמת, אעפ"כ היה רצון אברהם אבינו ע"ה לדבק עצמו עם אותן שהם בבחי' אין, וזהו מפתח האוהל, אותם שהם מתחילים לכונוס בעבודת השי"ת. וישתחו ארצה, זוכה להמשיך השפעות קדושים מעולמים העליונים וז"ס השתחווייה, ארצה נק' כנסת ישראל (זח"ב יב., ע' לק"ת פ' וירא), ודו"ק:

ספר מאור ושמש

וירא ה' וגו' ופירש רש"י לבקר את החולה.

ויש לדקדק דתיבת את החולה הוא מיותר ולא היה לרש"י לומר רק לבקרו ונראה דהנה אמרו בגמרא מרגלית היתה תלויה בצוארו של אברהם וכל חולה שהיה רואה אותו היה מתרפא מיד. ונראה לי דהנה יש כמה מדריגות צדיקים יש שממשיך רפואה על החולה מחמת מעשיהם שמברכין בידיו ממש את החולה ועל ידי זה נתרפא ויש שממשיך הרפואה על ידי שרואה הצדיק את החולה ולמעלה מזה מדריגת הצדיק אשר אם החולה רואה אותו מיד מתרפא וזה הוא מחמת שהו"ה הקדושה ב"ה שורה על הצדיק וכשהחולה רואה את צדיק הזה מעורר בלב החולה הרהור תשובה ומשעבד את לבו לאביו בשמים ועל ידי זה נתרפא כדאיתא בש"ס כל זמן שהיו ישראל משעבדים את לבם וכו' מיד היו מתרפאין. וזהו מרומז בגמרא מרגליות היתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו שכל חולה שהיה רואה אותו מתרפא מיד רצה לומר על ידי השראת שם הו"ה שהיתה שורה עליו על ידי זה נתרפא החולה וזו היא המרגליות טובה מרמזת לשם הו"ה ב"ה. וזהו פירוש הפסוק וירא אליו ה' היינו שנתגלה עליו שם הו"ה ב"ה והיתה שורה עליו באלוני ממרא באלוני הוא לשון אילן ממר"א בגימטריא רפ"א רצה לומר שהו"ה ב"ה הוא אילן הרפואות שמשם נמשכים כל החסדים וכל הרפואות ונתגלה כל זאת על אברהם אבינו ע"ה. וזהו שפירש רש"י לבקר את החולה רצה לומר זאת היתה הסגולה לרפאות כל מיני חולה שהיה מסתכל באברהם היה נתרפא כמאמרם זכרונם לברכה מרגליות טובה כנ"ל. ומסיים הפסוק והוא יושב פתח האהל כחום היום רצה לומר הגם שהיה בחמימות והתלהבות גדול ומדריגה גדולה אף על פי כן היה בהכנעה גדולה לפניו ית"ש והיה נדמה בעיניו תמיד שהוא רק בפתח האהל ולא נכנס עוד לשום מדריגה, וקל להבין:

ספר רב ייבי על התורה

ויבן שם אברהם את המזבח ויערוך את העצים ויעקוד את יצחק בנו וישם אותו על המזבח ממעל לעצים וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחוט את בנו.

כשאדם עושה כך שהולך בדרך הישר ועובד להש"י אזי בונה למעלה מזבח ממעשיו הטובים ומחשבותיו הטובים ועורך לפני הש"י מעשיו הטובים ומחשבותיו הטובים וזהו ויבן שם אברהם את המזבח ויערוך את העצים. העצים הוא מחשבות ועצות טובות הוא עורך לפני הקב"ה. ויעקוד את יצחק בנו היינו שהוא עוקד את הגוף וכובש אותו בעל כרחו לעבוד את הש"י. אבל מצינו לפעמים שהיצה"ר מתגבר עליו יותר כמ"ש רז"ל (סוכה נב.) כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו ויצה"ר מתגבר ועולה על כל המעשים טובים ומחשבות טובות היינו שמביא לידי גאווה או שאר פניות רעות אזי אין לו תקנה להתגבר על יצה"ר כי אם במסירת נפש שמתחיל להתענות ואינו נותן לגוף לאכול או שאר עינויים עד שיכניע את הגוף וכובש אותו בע"כ לעבוד את הש"י. וזהו וישם אותו על המזבח ממעל לעצים היינו יצה"ר משומם אותו על המזבח ממעל לעצים שמתגבר היצה"ר ממעל המזבח שעשה כבר ומעל מחשבות טובות שלו והם עצים שלו. או הפי' וישם אותו שהיצה"ר משים אותו לאיש שעד כאן לא היה נחשב בעצמו לכלום כדרך איש צדיק שהוא עניו ועכשיו היצה"ר מתגבר עליו ומכניס גאווה בלבו ומשים אותו לאיש. אזי וישלח אברהם היא הנשמה את ידו הוא רשותו וכחו ויקח את המאכלת לשחוט את בנו היינו הנשמה מתחיל לענות הגוף בעינויים קשים כמעט שמעביר בנין הגוף מן העולם כמו שאדם נוטל המאכלת ושוחט את עצמו וזהו לשחוט את בנו:

ספר עבודת ישראל

בהפטרה ואשה אחת מנשי בני הנביאים צעקה אל אלישע לאמר (מלכים ב' ד, א).

נוכל לבאר הרמז על החורבן המר אשר אנחנו בקרבו, כי כנסת ישראל נקראת אשה אחת, והיא מנשי בני הנביאים, פירוש כשהיה בית המקדש קיים היו לנו נביאים וחוזים להודיע לנו גדולת מלכנו יתברך ואת הדרך אשר נעלה בה. לא כן עתה כי אין אתנו נביא וחוזיה ואנחנו לא נדע מה נעשה כצאן בלי רועה. וזה נקרא נשי, לשון שכחה כמ"ש (איכה ג, יז) נשיתי טובה, וכן כי נשני אלהים וגו' (בראשית מא, נא), והאשה הנ"ל צעקה אל אלישע, אותיות א"ל יש"ע. דהיינו שהיא מתמרמרת וצועקת לצור ישענו הנקרא א"ל יש"ע. לאמר עבדך אישי מת, דהיינו הבהירות שהיה לי מקדם, והנושה בא לקחת וגו', דהיינו לא זו שאינני עובד ה' כראוי, אף זו כי לא נתנני נופש בצרות שונות ונקרא נושה שנפרע מעונותי. ואמר לה א"ל יש"ע הגידי לי מה יש לכי בבית, כלומר דודה עונה לעמו בני ישראל באיזה זכות אושיעך מה יש לך. ותאמר אין לשפחתך כו' כי אם אסוך שמן, ופירשו בו כדי משיחת אצבע קטנה, דהיינו שהיא משיבה שלא נשאר לה בלתי דבר קטן הוא האמונה. כי האמונה הוא שמקיימת אותנו ותושיענו במהרה:

ויאמר לך שאלתי כלים מן החוץ, דהיינו שהיוצר כל נותן עצה הגונה לנו לשאול כלים הם אהבות ויראות מן החוץ, כלומר מן החיצוניות. כי מי שרוח נכון בקרבו יוכל ללמוד ולקחת מדברים חיצוניים, דהיינו אם אני אוהב את אשר לי שאני משמח עמהם רגע ומי יודע אם למחר, על אחת כמה וכמה שתהיה אהבת נפשי דבוקה ליוצרי שהוא עמי לעולם. וכן יראה, אם אני ירא מבשר ודם, על אחת כמה וכמה מהאל הנורא קיים נצחי, וכן שאר המדות:

ובאת וסגרת הדלת, היינו שזה היסוד האמיתי לכל העבודה להתבודד ולחשוב בשפלותו ולדעת כי הוא בבחינת דלות עד מאוד. ועל ידי הכנעת רוחו ושבירות לבו יוכל לעלות אל ה'. וחש"ה ויצקת על כל הכלים, דהיינו שההכנעה ונמיכת רוחו צריכה להיות ניצוק על כל עבודת ה' בכלים הנ"ל אהבה ויראה. וסיים הכתוב והזהיר והמלא תסיעי, דהיינו שבחינת מלא חלילה שהאדם מדמה ברוחו שהוא מלא תורה ומעשים טובים ומעלות ומדות, תסיע ותשליך מעליך. והוסיף הכתוב ואמר ואת ובניך תחיו בנותר, דהיינו שכל חיותך לא יהיה רק בנותר, כי אתה בנותר, כמ"ש (ר"ה יז ע"ב) למי שמשים עצמו כשירים, וכמ"ש למעלה וסגרת הדלת, לשון דלות, וכמ"ש הראב"ד כי בשם שד"י ואדנ"י כשאתה מסלק מהם אותיות דל"ת נשארים אותיות י"ש אנ"י, ביאור דבריו, כשאדם בבחינת דלי דלות, אז הוא מנושא ומנוטל אל אביו שבשמים. וזה י"ש אנ"י בסוד היחוד השמות הנ"ל שהם ביו"ד והבן:

(עבודת ישראל ליקוטים)